

Regionale Arbeidsmarktprognose 2025-2027

Zaanstreek/Waterland

3 juni 2025

Gematigde economische groei levert Zaanstreek/Waterland amper extra banen op

De banengroei is vrijwel tot stilstand gekomen. Bij ongewijzigde handelstarieven verwacht UWV dat het aantal banen in Zaanstreek/Waterland tussen 2024 en 2027 licht groeit. Als de VS de aangekondigde handelstarieven gaan opleggen, komen er minder banen bij, maar lijkt het aantal banen niet te dalen. Komende jaren vertalen werkgevers een gematigde groei van hun productie en dienstverlening maar voor een deel in extra arbeidsplaatsen. Mede vanwege de krapte op de arbeidsmarkt zoeken bedrijven naar andere oplossingen om de productie en dienstverlening te laten groeien.

Tegenover een lichte groei van werknemersbanen staat een afname van het aantal zelfstandigen. Volledige hervatting van de handhaving op schijnzelfstandigheid zorgt voor een overstap van zelfstandigen naar werk in loondienst. De meeste sectoren laten de komende jaren een lichte groei van werknemersbanen zien, maar uitzendbureaus en sectoren als groothandel, industrie en vervoer & opslag hebben te maken met banenrimp. Ondanks de bescheiden banengroei blijven er veel vacatures ontstaan. Dit komt door de grote vervangingsvraag, onder andere doordat personeel met pensioen gaat. Hoewel de krapte op de arbeidsmarkt over een historisch hoogtepunt heen lijkt te zijn, blijven werkgevers de komende jaren last houden van personeelstekorten. De aanhoudende krapte vraagt om keuzes, creatieve oplossingen en samenwerking in de regio.

Gematigde economische groei in onzekere tijden

Na snel economisch herstel in 2021 en 2022 (gemiddeld 6% economische groei per jaar) kwam de economie in 2023 en 2024 in een lager groeitempo terecht. Het Centraal Planbureau (CPB) verwacht voor de komende jaren een gematigde economische groei, al maakt de grilligheid van geopolitieke beslissingen de economische situatie opnieuw onzeker. Het CPB gaat in zijn [raming van februari 2025](#) uit van gemiddeld 1,6% economische groei per jaar voor 2025-2027. Door de combinatie van stijgende lonen en afnemende inflatie verwacht het CPB een toename van de koopkracht. Dit stimuleert consumptie van huishoudens, met positieve effecten op bijvoorbeeld horeca en detailhandel. De arbeidsmarkt vertaalt deze gematigde groei echter amper in extra werkgelegenheid. Werkgevers vullen de groeiende productie slechts voor een deel in met een uitbreiding van arbeidsplaatsen. Mede vanwege de krapte op de arbeidsmarkt zoeken bedrijven naar andere oplossingen om de productie en dienstverlening te laten groeien.

Tabel 1 Ontwikkeling banen werknemers en zelfstandigen

Zaanstreek/Waterland realisatie 2017-2024 en prognose 2025-2027

Zaanstreek/Waterland	2017	2024	2027	Absolute groei 2024 - 2027	Procentuele groei 2024 - 2027
Banen werknemers	105.600	114.400	117.700	3.300	2,9%
Banen zelfstandigen	42.600	54.200	51.600	-2.700	-4,9%
Banen totaal	148.100	168.600	169.200	600	0,4%
Percentage zelfstandigen	28,7%	32,2%	30,5%	-1,7%	-5,3%

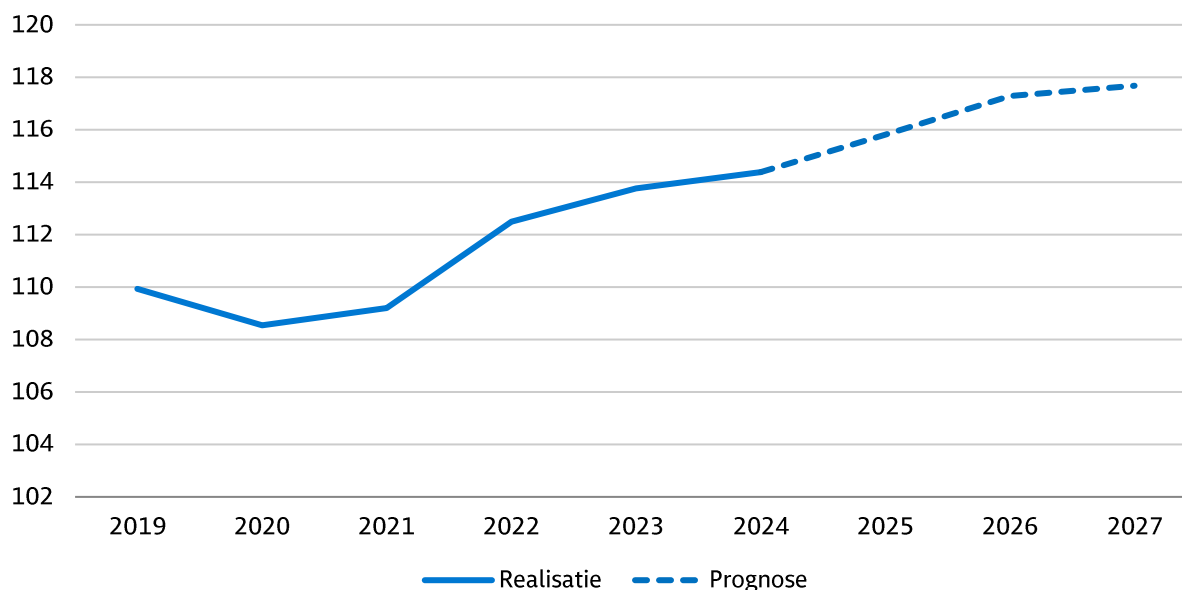
Bron: UWV

Iets meer werknemersbanen maar minder zelfstandigen

De ontwikkeling van de werkgelegenheid kwam in de afgelopen jaren in een lagere versnelling terecht, na een aanvankelijk uitbundig herstel in de jaren die volgden op de coronapandemie. In de periode 2023 - 2024 groeide de werkgelegenheid in Zaanstreek/Waterland gestaag door met 1.900 extra werknemersbanen. De arbeidsmarkt volgde hiermee de economie die een kleine groei liet zien. De komende jaren blijft de werkgelegenheid licht groeien. Tussen 2024 en 2027 neemt het aantal banen van werknemers in Zaanstreek/Waterland toe met 3.300 (+2,9%) en komt uit op 117.700 in 2027. De procentuele groei is iets hoger dan de gemiddelde toename van werknemersbanen in Nederland (+2,8%).

Figuur 1 Ontwikkeling werknemersbanen

Zaanstreek/Waterland, realisatie 2019 – 2024 en prognose 2025 – 2027 (absoluut, x 1.000)

Bron: realisatie CBS, prognose Bureau Louter in opdracht van UWV

Naast werknemersbanen telde Zaanstreek/Waterland de afgelopen jaren ook steeds meer banen van zelfstandigen. In de periode 2017 – 2024 groeide het aantal zelfstandigenbanen met 11.600 (27%) tot 54.200. De komende jaren lijkt er een einde te komen aan de sterke groei van het aantal zelfstandigen. De handhaving op schijnzelfstandigheid vanaf 1 januari 2025 door de Belastingdienst heeft een ontmoedigend effect op zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers). Volgens het CBS daalde in het eerste kwartaal van 2025 het aantal zzp'ers landelijk met 28.000 ten opzichte van hetzelfde kwartaal in 2024. Het is jaar-op-jaar de eerste daling sinds de start van de reeks in 2013. Mede als gevolg van de handhaving op schijnzelfstandigheid neemt tussen 2024 en 2027 het aantal banen van zelfstandigen in Zaanstreek/Waterland naar verwachting af met 2.700 (-4,9%) en komt uit op zo'n 51.600. Banen voor zelfstandigen zijn er in Zaanstreek/Waterland vooral in de overige zakelijke diensten, bouw, zorg & welzijn en specialistische zakelijke diensten. Tussen 2024 en 2027 neemt het aantal zelfstandigenbanen vooral af in de overige zakelijke diensten, bouw, zorg & welzijn en detailhandel.

Box 1 Handhaving op schijnzelfstandigheid

Tussen 2016 en 2025 werden bij de handhaving op schijnzelfstandigheid geen naheffingen of boetes opgelegd, behalve bij kwaadwillendheid of een niet opgevolgde aanwijzing van de Belastingdienst. Sinds de aankondiging van het kabinet dat de Belastingdienst per 1 januari 2025 weer naheffingsaanslagen oplegt en per 1 januari 2026 boetes oplegt, zijn er enkele merkbare ontwikkelingen geweest met betrekking tot het aantal zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) in Nederland. Volgens de Kamer van Koophandel zijn de eerste tekenen van een daling van het aantal zelfstandigen inmiddels zichtbaar. Het CPB voorspelt landelijk een daling van het aantal banen van zelfstandigen in 2025 en 2026 van meer dan 3% per jaar, waarna er vanaf 2027 een lichte groei van minder dan 1% per jaar wordt verwacht.

Bron: <https://www.cpb.nl/centraal-economisch-plan-cep-2025-verantwoording>**Importheffingen remmen banengroei**

Geopolitieke onrust en maatschappelijke en technologische ontwikkelingen maken de economische situatie onzeker. Het CPB spreekt in het Centraal Economisch Plan dan ook over 'gematigde groei in een onzekere wereld'. Naast de oorlogen in Oekraïne en Gaza en internationale handelstarieven dragen onder andere klimaatverandering en opkomst van nieuwe technologie (AI) bij aan de onzekerheid. Plotselinge schokken zijn een risico waarmee het CPB beperkt rekening kan houden. In aanvulling op het Centraal Economisch Plan heeft het CPB op 1 mei een analyse gepubliceerd met mogelijke gevolgen voor de Nederlandse economie van de importheffingen die op 2 april 2025 door de Verenigde Staten (VS) zijn aangekondigd (scenario 1) en een tegenreactie hierop van alle getroffen landen (scenario 2). In beide scenario's valt de bbp-groei voor het lopende en komend jaar bij elkaar 1% lager uit. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn lagere handel en minder investeringen. Vooral de grote onzekerheid rond de (mogelijke) invoering van invoerheffingen en geopolitieke verschuivingen beïnvloedt de Nederlandse economie. Als gevolg hiervan dalen de bedrijfsinvesteringen. Op lange termijn neemt de goederenhandel tussen de VS en de rest van de wereld nog meer af, maar kan de dienstenuitvoer van Nederland juist toenemen. Volgens DNB treffen de importheffingen vooral de chemie-, basismetaal- en kunststoffenindustrie. Ook kortetermijn-inschattingen van andere instituten, zoals RaboResearch, DNB, ABN Amro en ING, wijzen op een lagere bbp-groei voor Nederland als gevolg van de importheffingen. Op de langere termijn is het effect op het bbp in zowel de VS als Nederland beperkt tot een daling van enkele tienden procenten. Langer aanhoudende hoge onzekerheid zou dit effect echter kunnen vergroten. RaboResearch heeft gekeken naar de [mogelijke regionale effecten van de importtarieven](#). Als de door VS

aangekondigde importheffingen daadwerkelijk doorgaan, zijn volgens RaboResearch vooral regio's in de provincies Noord-Brabant, Zeeland, Limburg en Overijssel mogelijk kwetsbaarder voor de economische gevolgen ervan. Noord-Holland behoort – met 3,1% van het provinciaal bbp – tot de provincies met een beperkte afhankelijkheid van export naar de VS.

Box 2
Invloed van mogelijke handelstarieven van VS op banengroei

Op 1 mei 2025 heeft het CPB een alternatief scenario over handelstarieven gepubliceerd, naast het basisscenario uit het Centraal Economisch Plan 2025. In dit scenario stellen de Verenigde Staten (VS) heffingen in van 25% op auto's en van 20% op andere EU-producten, waardoor het bbp in 2026 1% lager uitkomt dan in het basisscenario. Volgens het CPB-scenario over handelstarieven wordt op lange termijn dit verschil voor de helft ingehaald, waardoor het bbp 0,5% lager uitvalt dan in het basisscenario. In de onderstaande tabel wordt verondersteld dat in 2027 het bbp in het scenario met handelstarieven 0,5% lager uitkomt dan in het basisscenario en 4,4% hoger dan in 2024. Op basis van een regressiemodel leidt dit tot 0,9% banengroei van 2027 ten opzichte van 2024. Op langere termijn lijken hogere handelstarieven maar een beperkt effect (-0,2%) te hebben op de totale banengroei. Voor sectoren die veel exporteren naar de VS kunnen handelstarieven wel grote invloed hebben op de productie. Dit geldt vooral voor verschillende deelsectoren in de industrie, zoals de metaalindustrie en de chemische industrie.

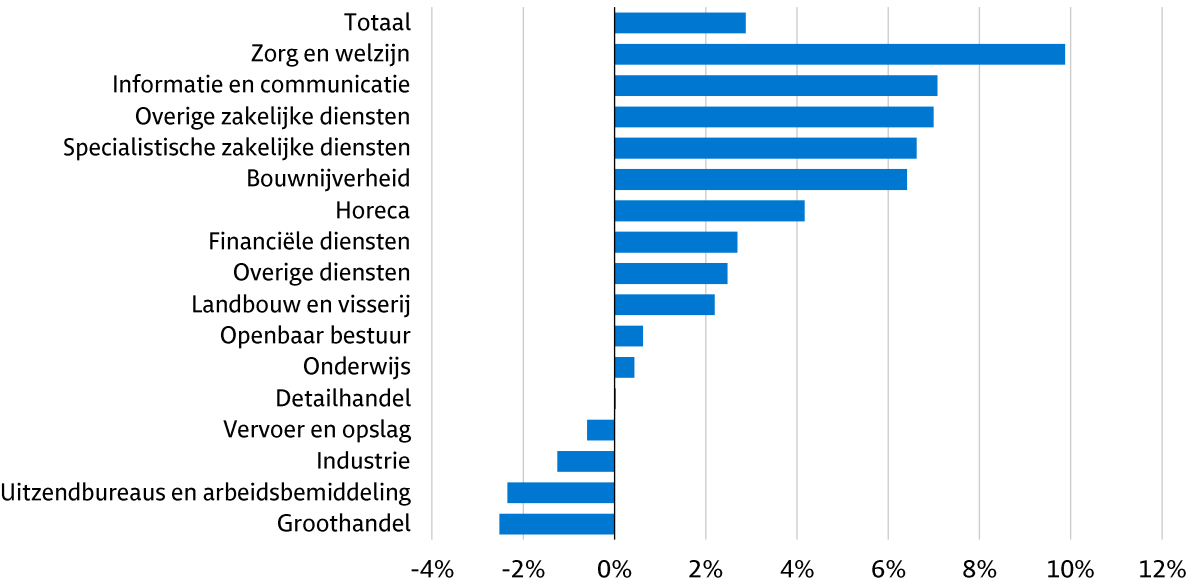
	Jaargemiddelde economische groei 2025-2027	Bbp 2027 t.o.v. 2024	Banen 2027 t.o.v. 2024
Basisscenario (Centraal Economisch Plan 2025)	1,6%	4,9%	1,1%
Alternatief scenario (Tarieven VS)	1,4%	4,4%	0,9%

Bron: berekening UWV o.b.v. gegevens CBS, CPB en SEOR

Meeste sectoren laten lichte groei zien

Het beeld van de werkgelegenheidsontwikkeling naar sectoren is divers. Waar in eerdere jaren nog bijna alle sectoren een (lichte) groei lieten zien, presteren in de komende jaren enkele sectoren duidelijk minder goed. Dit geldt vooral voor de groothandel en uitzendbureaus, waar het aantal werknemersbanen daalt. Maar ook industrie en vervoer & opslag krijgen te maken met een afname van werknemersbanen. In de meeste sectoren blijft de werkgelegenheid de komende jaren groeien, al valt het groeitempo terug, mede als gevolg van de aanhoudende personeelstekorten. Groei is vooral te vinden in sectoren als zorg & welzijn, ICT, overige zakelijke diensten, specialistische zakelijke diensten en bouw.

Figuur 2 Procentuele ontwikkeling werknemersbanen per sector
Zaanstreek/Waterland, prognose 2027 t.o.v. 2024

Bron: Bureau Louter in opdracht van UWV

Zorg en specialistische zakelijke diensten stabiele groeisectoren

Niet elke sector is van evenveel belang voor de werkgelegenheid in Zaanstreek/Waterland. In de periode 2025-2027 leveren vooral de sectoren zorg & welzijn en specialistische zakelijke diensten de regio extra banen op. **Zorg & welzijn** is met 18% van de werknemersbanen de grootste sector in Zaanstreek/Waterland. Bevolkingsgroei en vergrijzing zorgen voor een toenemende zorgvraag. Het aantal banen in de sector zorg & welzijn nam hierdoor de afgelopen jaren al toe. Ook de komende jaren wordt een toename van het aantal banen verwacht, al is dit wel in een wat lager tempo dan de afgelopen jaren. De deelsector verpleging, verzorging en thuiszorg groeit naar verwachting het sterkst. Hoewel de sector **specialistische zakelijke diensten** met ruim 5% van de banen minder sterk aanwezig is in de regio, levert deze sector Zaanstreek/Waterland de komende jaren ook veel extra banen op. De sector bestaat onder andere uit organisatieadvies- en ingenieursbureaus, consultants en juridische dienstverleners. De specialistische zakelijke diensten vertonen al jaren een stabiele groei en de verwachting is dat dit ook op de middellange termijn zo blijft. De werkgelegenheid groeit naar verwachting de komende jaren mee met de productie, maar in een iets lager tempo. Het personeelstekort is ook in de specialistische zakelijke diensten een belangrijk probleem, wat de banengroei enigszins dempt. Werkgevers zetten in op efficiënter werken door bijvoorbeeld het toepassen van kunstmatige intelligentie of door het automatiseren van routinematige werkzaamheden.

Box 3 Voor het eerst in jaren minder zzp'ers in zorg

Tussen 2014 en 2024 steeg het aantal zzp'ers in de zorg volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) landelijk met 77%. De stijging van het aantal zelfstandigen heeft geleid tot oneerlijke concurrentie en ongelijke arbeidsvoorwaarden op de werkvloer. De handhaving op schijnzelfstandigheid vanaf 1 januari 2025 door de Belastingdienst heeft een ontmoedigend effect op zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) in de zorg. Voor het eerst sinds jaren daalde het aantal zzp'ers in de zorg tussen november 2024 en maart 2025 landelijk met 3.500 (2%). Daarmee heeft de zorgsector de grootste afname van het aantal zzp'ers. In de verpleging, verzorging en thuiszorg (VVT) was de daling het grootst (-5%). Ook in de gehandicaptenzorg stopten veel zelfstandigen. Het is onduidelijk of deze dalende trend doorzet en wat de precieze gevolgen zijn voor de sector.

Bron: <https://www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/sector/zorg/daling-zzpers-zorg-door-handhaving-schijnzelfstandigheid>

Groothandel krabbelt op maar met minder banen

In 2024 waren er in de **groothandel** meer bedrijfsopeffingen en faillissementen dan in 2023, onder andere als gevolg van inflatie, oplopende loonkosten en de plicht om uitgestelde belasting uit de coronaperiode alsnog te betalen. Het rapport [Groothandel in beeld](#) laat zien dat de groothandel te maken heeft met toenemende concurrentie van andere sectoren, zoals vervoer & opslag en (online) retail. Daarnaast weten klanten en leveranciers elkaar buiten de groothandel om te vinden. Ook is de groothandel kwetsbaar door dreigende handelsconflicten en is de sector afhankelijk van branches waarvoor groothandelsbedrijven toeleverancier zijn. Als het economisch minder goed gaat bij belangrijke afnemers, zoals detailhandel en industrie, dan worden groothandelsbedrijven daardoor ook geraakt. De afgelopen jaren bleef de werkgelegenheid in de groothandel vrij stabiel. De komende jaren krabbelt de sector na deze moeilijke periode langzaam op. Loonstijgingen in Nederland en de rest van Europa zorgen voor een aantrekkende binnenlandse vraag en voor meer export. De verwachte productiegroei vertaalt zich echter niet in extra werkgelegenheid. In Zaanstreek/Waterland neemt het aantal werknemersbanen in de groothandel de komende jaren zelfs wat af. Werkgevers vullen hun groeiende productie en dienstverlening niet of nauwelijks in met extra arbeidsplaatsen. Een aanhoudend krappe arbeidsmarkt maakt het vinden van geschikt personeel lastig. En de gestegen loonkosten maakt inzet van het beschikbare personeelsaanbod kostbaar. Onder deze omstandigheden kiezen werkgevers vaker voor automatisering van bedrijfsprocessen, digitalisering en innovaties die leiden tot hogere arbeidsproductiviteit. Dit beperkt de banenontwikkeling.

Uitzendwerk minder aantrekkelijk voor structurele inzet

Na twee jaar van forse krimp, neemt de werkgelegenheid in de **uitzendbranche** ook in de komende jaren nog af, al is deze afname wel kleiner dan in de jaren daarvoor. Uitzendkrachten vangen in alle sectoren tijdelijke of structurele personeelstekorten op. Sectoren waaraan de uitzendbureaus personeel leveren, hadden het de laatste jaren lastig. Vooral in de administratie en voor productiewerk maakten bedrijven minder gebruik van uitzendkrachten. Op de middellange termijn kruipt de sector voorzichtig naar herstel van de groei van de productie, mede door de volledige hervatting van de handhaving op schijnzelfstandigheid. Het effect hiervan is vooral terug te zien in 2025, wanneer de werkgelegenheid tijdelijk opveert. Strengere wet- en regelgeving zetten de flexibele inzet van uitzendkrachten onder druk. Uitzendwerk wordt duurder en daardoor minder aantrekkelijk. De sector heeft verder last van de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt. Hierdoor vinden mensen gemakkelijker werk rechtstreeks bij een werkgever en richten werkgevers zich meer op het behoud van personeel.

Industrie in zwaar weer

De **industrie** heeft turbulente jaren achter de rug. Door de oorlog tussen Rusland en Oekraïne stegen de energieprijzen sterk, wat vooral nadelig was voor energie-intensieve sectoren zoals de chemische industrie en delen van de metaalindustrie. Ook kwakelt de Duitse economie, een belangrijke afzetmarkt voor de industrie. Daarnaast is netcongestie een punt van zorg. Momenteel zorgen geopolitieke spanningen en handelspolitieke maatregelen, zoals importheffingen uit de VS, voor aanhoudende onzekerheid. Vooral in de internationaal opererende sectoren, zoals de industrie, zetten de invoerheffingen druk op de omzet. Ruim een kwart van de industriële bedrijven geeft in de [Conjunctuurenquête Nederland \(COEN\)](#) aan dat onvoldoende vraag naar hun producten een belemmering is. Dit is het hoogste aandeel van alle sectoren. De komende jaren wordt in de meeste regio's een banenkrimp verwacht voor de industrie. Vooral in 2025 krimpt landelijk het aantal banen. In de chemie krimpt het aantal banen het sterkst, gevolgd door de overige industrie. In de metaal- en technologische industrie blijft de banenkrimp relatief beperkt.

Sommige bedrijfstakken als hightech blijven het goed doen (denk aan ASML); andere bedrijfstakken als basismetaal zullen waarschijnlijk meer nadelige effecten ondervinden.

Ondanks de turbulente jaren bleef in Zaanstreek/Waterland het personeelsbestand in de industrie groeien. Wel maakt de industrie de laatste jaren minder gebruik van uitzendkrachten en oproepkrachten. De industrie heeft een redelijk groot aandeel in de totale werkgelegenheid in Zaanstreek/Waterland. De ontwikkelingen in de industrie verschillen tussen de deelsectoren en daarmee tussen de regio's. De metaal- en technologische industrie is de enige deelsector binnen de industrie die zich de afgelopen jaren staande wist te houden. Vooral high tech bedrijven – zoals ASML – blijven het goed doen. Tekorten aan technisch personeel blijven nijpend: ruim een derde van de industriële bedrijven geeft aan dat personeelstekorten een belemmering zijn voor de bedrijfsvoering. Deze personeelstekorten stimuleren werkgevers vol in te zetten op technologische ontwikkelingen, automatisering en digitalisering. Hierdoor blijft de arbeidsproductiviteit toenemen en zijn minder werknemers nodig voor de productie.

De groei van de productie in de voedings- en genotmiddelenindustrie, die in Zaanstreek/Waterland sterk aanwezig is, stagneert naar verwachting in 2025, maar laat daarna gematigde groei zien. Na een matig herstel in de tweede helft van 2024, zetten productievolumes deze lijn voorzichtig door dankzij een stijging van de koopkracht en aantrekkende vraag. Deze toename is echter ongelijk verdeeld binnen de sector: waar consumenten meer uitgeven aan kwalitatief hoogwaardige producten, drukt de krimp van de veestapel op volumes in de zuivel- en vleesverwerking. Hogere loonkosten en het structurele personeelstekort blijven een grote uitdaging binnen de sector. Dit vergroot het belang van procesoptimalisatie, automatisering en robotisering, al blijven deze productiviteitsontwikkelingen achter door onder meer een schaarste aan technisch geschoold personeel.

Vooraf regio's rond Amsterdam en Eindhoven groeien

In heel Nederland groeit in de periode 2025-2027 het aantal banen – van werknemers en zelfstandigen samen – met 1,1% en komt uit op 11,8 miljoen. Dit zijn 9,3 miljoen werknemersbanen en 2,5 miljoen banen van zelfstandigen. Per regio is een [dashboard](#) beschikbaar met de ontwikkeling van het aantal werknemersbanen naar sector. De banengroei van werknemers doet zich voor in vrijwel alle regio's in Nederland. Alleen in Zuid-Limburg neemt het aantal werknemersbanen licht af. In regio's als Noord-Limburg, Midden-Limburg, Drenthe en Achterhoek blijft de banengroei beperkt. De regio's met de grootste groei van het aantal werknemersbanen zijn Zuidoost-Brabant, FoodValley, Flevoland en Groot Amsterdam. In alle regio's neemt het aantal banen van zelfstandigen af. Regionale bevolkingsgroei of –krimp is een belangrijke verklaring voor het verschil in de regionale banenontwikkeling. De regionale bevolkingsgroei zegt enerzijds iets over de potentiële afzetmarkt voor producten en diensten, en anderzijds iets over het potentiële arbeidsaanbod. Bevolkingsgroei heeft een positief effect op de ontwikkeling van de werkgelegenheid in sectoren als detailhandel, horeca, onderwijs en openbaar bestuur. In Zaanstreek/Waterland groeit de bevolking tussen 18-66 jaar minder hard (4,5%) dan het landelijk gemiddelde (5,4%). Ook factoren als regionale sectorstructuur, ligging ten opzichte van landelijke en Europese economische centra, regionale marktgroei, beschikbare ruimte, ligging ten opzichte van snelwegen en opleidingsniveau van de beroepsbevolking spelen een rol in de regionale werkgelegenheidsontwikkeling. De sterkere banengroei in Groot Amsterdam heeft wel invloed op de arbeidsmarkt in Zaanstreek/Waterland. De pendel naar Amsterdam is groot. Dit betekent dat de ervaren krapte door werkgevers, met name voor functies waarvoor MBO-4 niveau en hoger wordt gevraagd groter kan zijn.

Vervangingsvraag blijft zorgen voor vacatures

In het eerste kwartaal van 2025 ontstonden in Zaanstreek/Waterland 5.450 vacatures. Dat zijn er 700 meer dan in het eerste kwartaal van 2024 (+14%). Voor heel 2025 gaat UWV landelijk uit van een kleine toename van vacatures. In 2026 en 2027 blijft het aantal ontstane vacatures ongeveer op hetzelfde niveau. Dat is zo'n fors meer dan in 2019, het jaar voordat de coronapandemie begon. Onzekerheid over internationale ontwikkelingen kunnen een verwachte lichte banengroei doen omslaan in een banenkrimp. Het is dus maar de vraag of - en zo ja, hoeveel - er de komende jaren in Zaanstreek/Waterland sprake is van uitbreidingsvraag. Hoewel de beperkte werkgelegenheidsgroei amper zorgt voor uitbreidingsvraag, blijft de vacaturemarkt op een hoog niveau. Dit komt omdat het merendeel van de vacatures ontstaat door vervangingsvraag. Met een vergrijzende beroepsbevolking gaan de komende jaren veel mensen met pensioen. In Zaanstreek/Waterland is 12% van de werknemers – zo'n 18.000 mensen - 60-plus. Zij verlaten de komende jaren de arbeidsmarkt. Ook vervanging van personeel bij baanwisselingen, ziekte en zwangerschap zorgt voor een aanhoudend hoge vraag naar personeel. Daar tegenover staat een personeelsaanbod dat – ondanks een verwachte lichte toename van de werkloosheid – beperkt blijft. De beroepsbevolking groeit momenteel landelijk nauwelijks meer, onder andere als gevolg van de vergrijzing.

Aanhoudend krappe arbeidsmarkt vraagt om keuzes, creatieve oplossingen en samenwerking in de regio

Het eerste kwartaal van 2025 liet meer grotere reorganisaties zien, veelal veroorzaakt door oplopende kosten. Het aantal vacatures nam iets af, terwijl de werkloosheid licht opliep. De arbeidsmarkt werd hierdoor wat minder krap. Hoewel de krapte op de arbeidsmarkt over een historisch hoogtepunt heen lijkt te zijn, blijft de arbeidsmarkt krap. Al 14 kwartalen op rij is sprake van meer openstaande vacatures dan werklozen. Werkgevers blijven dan ook last houden van personeelstekorten. Sinds het derde kwartaal van 2021 is het tekort aan arbeidskrachten in de [Conjunctuurenquête Nederland \(COEN\)](#) onafgebroken de door ondernemers meest genoemde belemmering in hun bedrijfsvoering. Uit de COEN over het tweede kwartaal 2025 blijkt dat het tekort aan arbeidskrachten weliswaar is gedaald, maar met 34 procent nog steeds de meest genoemde belemmering is. Werkgevers zullen met een aanhoudende krappe arbeidsmarkt steeds vaker een mix moeten toepassen van drie pijlers: anders werven, behoud van personeel en anders organiseren. Uit de COEN blijkt dat driekwart van de ondernemers maatregelen neemt om de arbeidsproductiviteit te verhogen. Ze zullen onder andere meer investeren in technologie en het implementeren van efficiëntere werkprocessen. Ook het aanbieden van trainingen en opleidingen aan medewerkers en het toepassen van taakverrijking en

taakverbreding, aandacht voor het verkleinen van de werkdruk en verhogen van werkplezier kunnen bijdragen aan een verhoging van de arbeidsproductiviteit.

Ook uit een onlangs in opdracht van UWV gehouden [Werkgeversonderzoek](#) blijken de aanhoudende personeelstekorten. Zo gaven 6 op de 10 werkgevers aan last te hebben van de gespannen arbeidsmarkt. Geënquêteerde werkgevers beschouwen ruim de helft van de vacatures als moeilijk vervulbaar. De aanhoudende krapte heeft invloed op de bedrijfsvoering van organisaties. Zo geeft ruim twee derde van de werkgevers die last hebben van de krappe arbeidsmarkt aan dat de werkdruk is gestegen en heeft bijna de helft van hen (46%) er last van dat de organisatie niet verder groeit door de krapte. Ook het afwijzen van opdrachten, langere levertijden en lagere kwaliteit van producten en diensten zijn gevolgen die werkgevers in verband brengen met de krappe arbeidsmarkt. Personeelstekorten zijn niet alleen lastig voor werkgevers. Een tekort aan arbeidskrachten zorgt er ook voor dat maatschappelijke uitdagingen op het gebied van zorg, onderwijs, kinderopvang, veiligheid, energietransitie en woningbouw blijven liggen. De aanhoudende krapte maakt het maken van keuzes noodzakelijk. Niet alles kan en zeker niet tegelijkertijd.

Werkgevers kunnen voor advies en ondersteuning bij werving terecht bij een [WerkgeversServicepunt](#). Er is een Landelijk WerkgeversServicepunt en er zijn 35 regionale WerkgeversServicepunten. Daarnaast kunnen werkgevers inspiratie vinden in het rapport [34 Oplossingen voor personeelstekorten](#). Voor 14 beroepsgroepen maakt UWV daarnaast overzichten met [praktijkvoorbeelden van oplossingen](#) waar werkgevers mee aan de slag kunnen. Het gaat om voorbeelden van oplossingen die al worden toegepast door werkgevers of er liggen kansen om hiermee aan de slag te gaan.

Voor veel van de oplossingsrichtingen is samenwerking tussen arbeidsmarktpartijen in de regio nodig. Om de samenwerking te bevorderen, treedt in 2026 een nieuwe arbeidsmarktinfrastructuur in werking. In de aanloop er naartoe vormt 2025 een transitiejaar, waarin de betrokken partijen al zo veel mogelijk volgens de uitgangspunten van de nieuwe arbeidsmarktinfrastructuur werken. Onderdeel van de samenwerking is een Regionaal Beraad, waaraan gemeenten, UWV, Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB), sociale partners en onderwijspartijen deelnemen. Verder wordt in elk van de 35 arbeidsmarktregio's een regionaal loket gevormd waar werkzoekenden met of zonder uitkering, mensen die van baan willen veranderen en werkgevers die duurzaam inzetbaar personeel zoeken, terecht kunnen. Dit loket gaat [Werkcentrum](#) heten. De Werkcentra vormen voor iedere burger een herkenbare toegang voor alle vragen rondom werk, inkomen en loopbaan.

Toelichting

UWV heeft als taak om knelpunten in vraag en aanbod op de arbeidsmarkt in kaart te brengen. Met deze prognose kijkt UWV 3 jaar vooruit wat de verwachtingen zijn. In welke sectoren en regio's groeit het aantal banen, waar krimpt het aantal banen en waar ontstaan vacatures? Dit geeft een beeld hoe de arbeidsmarkt zich o.b.v. een realistisch basisscenario kan ontwikkelen en biedt daarmee aanknopingspunten voor beleidsmaatregelen.

De Regionale Beraden gebruiken deze prognose als input voor (regionaal) arbeidsmarktbeleid voor

1. Sociaal domein, bestuurders en werkgevers:
 - a. In welke sectoren zit uitbreidingsvraag?
 - b. Samen met informatie uit [Project Onderwijs-Arbeidsmarkt \(POA\) | ROA](#) vormt deze arbeidsmarktprognose een basis voor scholingstrajecten en arrangementen met opleiders en bedrijfsleven.
 - c. Werkgeversservicepunten kunnen op deze manier aansluiten bij personeelsbehoefte in sectoren met uitbreidingsvraag en grote sectoren waar veel vervangingsvraag wordt verwacht.
2. Onderwijs: Deze prognose wordt gebruikt als input voor [Project Onderwijs-Arbeidsmarkt \(POA\) | ROA](#) en geeft daarmee richting in welke sectoren in een regio kansrijk zijn om mensen in op te leiden.

In november publiceert UWV een bredere analyse van deze regionale arbeidsmarktinformatie in het rapport Regio in Beeld.

De UWV Arbeidsmarktprognose bestaat uit twee onderdelen:

- Landelijke prognose van het aantal banen van werknemers en zelfstandigen en van het aantal ontstane vacatures in 19 sectoren.
- Regionale prognoses van het aantal banen van werknemers per arbeidsmarktregio in 16 sectoren.

Tegelijk met de UWV Arbeidsmarktprognose actualiseert UWV het Dashboard ontwikkeling werknemersbanen. Dit dashboard toont het aantal banen van werknemers per arbeidsmarktregio en per sector in de jaren 2016 – 2027.

Colofon

Uitgave

UWV Arbeidsmarktinformatie en -advies

Postadres

Postbus 58285
1040 HG Amsterdam

Inlichtingen

Bedia.Can@uwv.nl

Auteur

Bedia Can

De werkgelegenheidsprognoses zijn uitgevoerd door de onderzoeksbureaus:
SEOR (Paul de Hek, Arie-Jan van der Toorn, Mark den Hartog)
Bureau Louter (Peter Louter, Pim van Eikeren).

De vacatureprognose is uitgevoerd door UWV.

Meer informatie over de arbeidsmarkt vindt u op werk.nl

Volg ons

Disclaimer

Alles uit deze uitgave mag worden overgenomen, echter uitsluitend met bronvermelding

UWV © 2025

